

N:o 76.

Af Herr A. P. Danielson: Angående lindring i rustnings- och roteringsbesvärerna samt nedsättning i den å viss jord hvilande grundskatt.

Vid sistlidne riksdag väckte jag med flere motion, innefattande framställning om lättnad i rustnings- och roteringsbesvärerna samt anvisande af därför erforderliga anslag äfvensom afskrifning med 10 procent af den å viss jord hvilande grundskatt. Sagde motion blef af Stats-Utskottet tillstyrkt och af Andra Kammaren bifallen, hvaremot Första Kammaren afslog den samma, och det af Stats-Utskottet afgifna förslag till voteringsproposition i anledning af Kamrarnes olika beslut blef — som allmänt känt är — genom talmännens vägran att derå framställa proposition förfallet, enär Kamrarne för *den* gången läto vid talmännens uppfattning bero.

Att en skattelindring för de af vårt lands jordbrukare, som ega skattejord och åligga rust- och roteringsbesvärerna, är af högsta behovet påkallad hoppas jag att ingen, som känner verkliga förhållandet och *vill* erkänna sanningen, skall förneka, hvadan det synes mig vara synnerligen nödigt, att Riksdagen häråt egnar sin uppmärksamhet, då en sådan skattelindring kan ske, utan att andra samhällsklasser deraf betungas.

Af Kongl. Maj:ts nådiga proposition till innevarande Riksdag, rörande statsverkets tillstånd och behof, har jag funnit att Kongl. Maj:t är sinnad föreslå Riksdagen att besluta nedsättning i den å viss jord hvilande grundskatt med 30 procent och lindring i rust- och roteringsbördan till lika stor del. Om denna Kongl. Maj:ts afsigt är ej annat än godt att säga, men då Kongl. Maj:t vid sagda framställning lär beslutat fästa som villkor, att Riksdagen skall antaga en ny värnpligtslag hvarigenom hvarje svensk man skall blifva värnpliktig från 20 till 40 år och de värnpligtiges öfningstid rätt betydligt ökas, anser jag de omförmälda

lindringarne blifva allt för dyrköpta, ty jag vågar förutsätta, att ingen nu kan svara *när* nästa steg eller steget fullt ut kan komma att tagas för afskaffande af de återstående 70 procent af den orättvisa, som skulle komma att qvarstå, och hvad som derfor kan fordras för militära ändamål. Emellertid föreställer jag mig att Riksdagen, och synnerligen Andra Kammaren, icke skall finnas villig antaga någon värnpliktslag eller medgifva för beväringen ökade öfningar förr än samtidigt föreligger och beslutas en fullständig afskrifningsplan för så väl grundskatter som indelningsverk.

Kongl. Maj:ts här ofvan af mig omförmälda förslag lär icke komma att innehålla nu af mig antydda afskrifningsplan, men då statens tillgångar nu medgifva en skattelindring, och så väl regering som Riksdag har upprepade gånger erkänt och uttalat sig för behovet, att icke säga nödvändigheten af lättnad i de bördor som särskildt betunga den svenska skattejorden, tror jag alla skäl tala för att Riksdagen bör, under nuvarande förhållanden, bifalla en sådan skattelindring, som den af Kongl. Maj:t afsedda, dock utan antagande af ny värnpliktslag eller ökade värnpliktsöfningar eller andra dylika villkor i öfrigt.

Jag föreställer mig att denna skattelindring kan ske på sätt sistlidne års Stats-Utskott föreslog i sitt då afgifna betänkande N:o 33 öfver min med fleres då föreliggande motion, blott med den förändring, att lindringen höjes från *då* föreslagna 10 procent till *nu* i Kongl. Maj:ts proposition afsedda 30 procent; men om Riksdagen i afseende på grundskatterna skulle finna mera lämpligt att, på sätt Kongl. Maj:t i den vid statsverkspropositionen som bilaga fogade inkomstberäkningen tillkännagifvit, sammanföra grundskatter, ränta och kronotionde å hemman eller lägenhet i kronans jordeböcker och räkenskaper till en summa under benämning grundskatt, så vill jag i så mån yrka ändring i sistlidne års förslag.

Jag tager alldeles för gifvet, att det förslag jag i denna motion går att framställa skall från många håll anses såsom i högsta mån obilligt, då man ej redan nu som utbyte derfor icke vill antaga de af Kongl. Maj:t för lindringarne fästa villkor. Härpå vill jag *nu* endast svara, att jag icke kan erinra mig något annat område inom statsförvaltningen, der Riksdagen har beslutanderätt, som *rättvisa* och *billighet så länge* fått stå tillbaka som just i fråga om lindring i våra skatte- och försvarsbördor.

Jag vågar nu vördsamt föreslå, att Riksdagen ville besluta:

1:o att från och med 1886 hvarje rust- och rotehåll erhåller lindring i rust- och roteringsbesvärerna, uppgående till trettio procent af deras uppskattade medel-

värden, beräknade i enlighet med af Särskilda Utskottet vid 1883 års riksdag i förslaget till lag angående rustnings- och roteringsbesvärens afskrifning upptagna värden, och med tillämpning i detta fall i de delar af de särskilda föreskrifter i nämnda lagförslag, som för genomförande af en sådan lindring kunna vara af behovet påkallade;

- 2:o) att jemväl från och med år 1886 nedsättning sker af trettio procent å den kronan behållna ränta och kronotionde af frälse-, skatte- och kronohemman och lägenheter, likaledes i enlighet med det af 1883 års Särskilda Utskott framlagda förslag till lag angående afskrifning af den å viss jord hvilande grundskatt och deri framställda särskilda föreskrifter; samt
- 3:o) att till uppförande å ordinarie stat för det i punkten 1:o angifna ändamål bevilja särskilda förslagsanslag till sammanräknadt belopp af 1,650,000 kronor, deraf 1,425,000 kronor under fjärde hufvudtiteln och 225,000 kronor under femte hufvudtiteln.

Om remiss till Stats-Utskottet anhålles, äfvensom att Utskottet måtte föreslå de närmare bestämmelser, som kunna anses lämpliga och nödiga för genomförande af här ofvan föreslagna lindringar och nedsättningar.

Stockholm den 29 Januari 1885.

A. P. Danielson
från Kalmar Län.